

Gedragcode politiek ambtsdragers

Inclusief wettelijke bepalingen

Inhoud

Preambule	3
a. Wettelijke basis	3
b. Doelstelling en status	3
c. Kenbaarheid	3
d. Werking	3
I. Belangenverstrengeling.....	5
a. Wettelijke bepalingen	5
b. Aanvullende afspraken.....	6
II. Informatie	7
a. Wettelijke bepalingen	7
b. Aanvullende afspraken.....	8
III. Geschenken, diensten en uitnodigingen	9
a. Wettelijke bepalingen	9
b. Aanvullende afspraken.....	9
IV. Gemeentelijke voorzieningen en bestuurlijke uitgaven	10
a. Wettelijke bepalingen	10
b. Aanvullende afspraken.....	10
V. Houding en gedrag algemeen	11
a. Wettelijke bepalingen	11
b. Aanvullende afspraken.....	11
Bijlage: Tekst van de wettelijke bepalingen.....	13

Preambule

a. Wettelijke basis

De Gemeentewet bepaalt

- in art. 15.3 'De raad stelt voor zijn leden een gedragscode vast'
- in art. 41c.2 'De raad stelt voor de wethouders een gedragscode vast'
- in art. 69.2 'De raad stelt voor de burgemeester een gedragscode vast'

b. Doelstelling en status

De gedragscode is bedoeld voor alle politiek ambtsdragers (raadsleden, burgemeester en wethouders) van de gemeente Groningen, en beoogt om door middel van aanvullende afspraken bij de wettelijke voorschriften zowel intern als extern handen en voeten te geven aan de wens om als integere politiek ambtsdragers te boek te staan.

De meest relevante 'wettelijke bepalingen' zijn opgenomen (vermeld in de hoofdtekst, uitgeschreven in de bijlage) om deze onder de aandacht van de politiek ambtsdragers te brengen en in één document een min of meer complete set gedragsregels aan te bieden.¹ Daarbij zij de suggestie van uitputtendheid nadrukkelijk weersproken.

De 'aanvullende afspraken' zijn – anders dan de wettelijke bepalingen – niet juridisch bindend, maar hebben de status van 'gentlemen's agreement'. Betrokkenen worden geacht deze bij hun aantreden voor hun rekening genomen te hebben en zich gedurende hun ambtsperiode hieraan te houden. Zij zijn hier te allen tijde op aanspreekbaar en beseffen dat bij schending ervan het in hen gestelde vertrouwen (binnen dan wel buiten de politieke arena) ter discussie kan worden gesteld.

c. Kenbaarheid

De griffier draagt er zorg voor dat deze gedragscode bij hun aantreden ter hand wordt gesteld van raadsleden en de burgemeester.

De gemeentesecretaris draagt er zorg voor dat deze gedragscode bij hun aantreden ter hand wordt gesteld van collegeleden.

Tevens zal deze gedragscode geplaatst worden op de website van de gemeente Groningen.

d. Werking

Met het vaststellen van een gedragscode is integriteit nog niet 'geregeld'. De gedragscode zal daarom op initiatief van griffier, gemeentesecretaris en burgemeester jaarlijks worden gebruikt als handvat voor een informeel gesprek van raads- en collegeleden over integriteit in de dagelijkse politieke praktijk. Dit gesprek kan er te allen tijde aanleiding toe geven de gedragscode aan te scherpen of aan te passen.

¹ Zie advies in de integriteitswijzer van BIOS (Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector): <http://www.integriteitoverheid.nl/fileadmin/BIOS/data/Publicaties/Downloads/WEB-BIOS-Integriteitswijzer-SEP2011-A4.pdf>

I. Belangenverstrengeling

a. Wettelijke bepalingen

Incompatibiliteiten²

- Gemeentewet
 - art. 13: incompatibiliteiten raadsleden
 - art. 36b: incompatibiliteiten wethouders
 - art. 68: incompatibiliteiten burgemeester

Verboden handelingen³

- Gemeentewet
 - art. 15: verboden handelingen raadsleden
 - art. 41c: verboden handelingen wethouders
 - art. 69: verboden handelingen burgemeester

Deelname aan stemming⁴

- Gemeentewet
 - art. 28: stemverboden raadsleden
 - art. 58: schakelbepaling college

Beïnvloeding van besluitvorming⁵

- Algemene wet bestuursrecht
 - art. 2.4: persoonlijk belang

Andere functies⁶

- Gemeentewet
 - art. 12: openbaarmaking andere functies raadsleden
 - art. 41b: nevenfuncties wethouders
 - art. 44: bezoldiging wethouders
 - art. 66: bezoldiging burgemeester
 - art. 67: nevenfuncties burgemeester

² Bijlage (1) p. 14

³ Bijlage (2) p. 16

⁴ Bijlage (3) p. 17

⁵ Bijlage (4) p. 18

⁶ Bijlage (5) p. 19, art. 44 en 66 > (10) p. 25

b. Aanvullende afspraken

m.b.t. deelneming aan stemming

1. Indien een raads- of collegelid van mening is dat hij gelet op de wet niet kan deelnemen aan een stemming, meldt hij dit met opgaaf van redenen direct voorafgaand aan deze stemming, met het verzoek om aantekening in de notulen.

m.b.t. beïnvloeding van besluitvorming

2. Indien een raads- of collegelid een persoonlijk belang heeft bij een besluit, meldt hij dit voorafgaande aan de beraadslagingen hierover in de eigen fractie resp. in het college; hij onthoudt zich vervolgens van woordvoering over het desbetreffende onderwerp.

m.b.t. andere functies

3. Ten behoeve van de vereiste openbaarmaking van andere functies naast hun politieke functie geven raads- en collegeleden tevens aan voor welke organisatie de functies worden verricht en of de functies bezoldigd zijn.
4. Collegeleden aanvaarden geen andere functies naast hun politieke functie als deze een structureel risico vormen voor een onafhankelijke invulling van de politieke functie. Bij twijfel leggen zij de kwestie voor aan het college.

overig

5. Raads- en collegeleden doen opgave van substantiële financiële belangen – waaronder aandelen, opties en derivaten – in ondernemingen en organisaties waarmee de gemeente zakelijke betrekkingen onderhoudt, alsmede van actueel grondbezit en voorgenomen vastgoedtransacties.
6. Raads- en collegeleden doen opgave van persoonlijke betrekkingen met private partijen waarmee privaat-publieke samenwerkingsrelaties bestaan of worden voorgenomen.
7. Raads- en collegeleden verplichten zich om binnen een jaar na beëindiging van hun ambtstermijn niet aangesteld te worden als ambtenaar, of daaraan ondergeschikt te worden, door of vanwege het gemeentebestuur.

II. Informatie

a. Wettelijke bepalingen

Openbaarheid van bestuur⁷

- Wet Openbaarheid van Bestuur, *m.n.*
 - o art. 2: openbaarheid
 - o art. 8, 9: informatie uit eigen beweging
- Gemeentewet
 - o art.23, 24: openbaarheid raadsvergaderingen
 - o art. 54: beslotenheid collegevergaderingen

Verantwoordings- en inlichtingenplicht⁸

- Gemeentewet
 - o art. 169: verantwoordings- en inlichtingenplicht college(-leden)
 - o art. 180: verantwoordingsplicht burgemeester

Geheimhouding⁹

- Algemene Wet Bestuursrecht
 - o art. 2.5: geheimhoudingsplicht
- Wetboek van Strafrecht
 - o art. 272: schending geheimhouding
- Wet Openbaarheid van Bestuur
 - o art. 10: uitzonderingsgronden informatieverstrekking
- Gemeentewet
 - o art. 25: geheimhouding opleggen raad
 - o art. 55: geheimhouding opleggen college

⁷ Bijlage p. 20

⁸ Bijlage p. 21

⁹ Bijlage p. 22

b. Aanvullende afspraken

m.b.t. openbaarheid van bestuur

8. Raads- en collegeleden betrachten maximale openheid als het gaat om beleid en beslissingen en om de beweegredenen daarvoor.

m.b.t. geheimhouding

9. Raads- en collegeleden gaan zorgvuldig om met geheime of niet-openbare gegevens die hen ter beschikking staan; zij zorgen ervoor dat (fysieke dan wel digitale) documenten met dergelijke gegevens beveiligd zijn tegen raadpleging door derden.

m.b.t. het gebruik van informatie

10. Raads- en collegeleden maken niet te eigen bate of ten bate van persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van hun ambt verkregen informatie.

III. Geschenken, diensten en uitnodigingen

a. Wettelijke bepalingen

Eed / belofte¹⁰

- Gemeentewet
 - o art. 14: eed / belofte raadsleden
 - o art. 41a: eed / belofte wethouders
 - o art. 65: eed / belofte burgemeester

b. Aanvullende afspraken

m.b.t. geschenken en diensten

11. Raads- en collegeleden accepteren geen geschenken, faciliteiten of diensten (dan wel kortingen daarop) die hen uit hoofde van of vanwege hun functie worden aangeboden indien deze een geschatte waarde van meer dan 50 euro vertegenwoordigen; indien het weigeren of terugsturen van geschenken om welke reden dan ook onwenselijk of onmogelijk is, worden deze overgedragen aan de gemeente.

m.b.t. uitnodigingen

12. Raads- en collegeleden accepteren uitnodigingen voor etentjes, excursies en evenementen op kosten van derden die hen uit hoofde van of vanwege hun functie worden aangeboden alleen bij hoge uitzondering en alleen als deze voor het raads- of collegewerk van belang zijn en de schijn van onzuivere beïnvloeding minimaal is.

¹⁰ Bijlage p. 24

IV. Gemeentelijke voorzieningen en bestuurlijke uitgaven

a. Wettelijke bepalingen

Geldelijke voorzieningen / bezoldiging¹¹

- Gemeentewet
 - o art. 95, 97, 99: geldelijke voorzieningen raadsleden
 - o art. 44: bezoldiging wethouders
 - o art. 66: bezoldiging burgemeester

b. Aanvullende afspraken

m.b.t. gemeentelijke voorzieningen

13. Raads- en collegeleden maken geen gebruik van gemeentelijke eigendommen en voorzieningen voor privé- of partijdoeleinden.
14. Raads- en collegeleden gebruiken een evt. creditcard van de gemeente alleen voor uitgaven die volgens de geldende regelingen voor vergoeding in aanmerking komen; zijn er toch uitgaven mee gedaan die hier niet onder vallen, dan betalen zij die uit eigener beweging terug aan de gemeente.

m.b.t. declaraties

15. Raads- en collegeleden declareren geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.
16. Raads- en collegeleden declareren alleen uitgaven als de hoogte en functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond.
17. Raads- en collegeleden zijn terughoudend bij het declareren van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden.
18. Bij twijfel over het al dan niet kunnen declareren van een uitgave overleggen raads- en collegeleden dit in presidium resp. college.

m.b.t. dienstreizen

19. Raads- en collegeleden laten bij reizen uit hoofde van hun ambt (behoudens ambtenaren die voor het desbetreffende bezoek van belang zijn) geen derden meereizen ten laste van de gemeente, tenzij dat gebeurt op uitnodiging van de ontvangende partij en het belang van de gemeente ermee is gediend; zij leggen dit vooraf voor aan presidium resp. college; dit doen zij ook als er sprake is van meereizen op eigen kosten.
20. Raads- en collegeleden verlengen reizen uit hoofde van hun ambt niet voor privédoeleinden, tenzij met toestemming vooraf van presidium resp. college.
21. Raads- en collegeleden die het voornemen hebben uit hoofde van hun functie een reis buiten Nederland te maken (al dan niet op uitnodiging of kosten van derden) vragen vooraf toestemming aan presidium resp. college; zij verschaffen daarbij – mede ten behoeve van openbare publicatie – informatie over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.

¹¹ Bijlage p. 25

V. Houding en gedrag algemeen

a. Wettelijke bepalingen

Niet van toepassing

b. Aanvullende afspraken

m.b.t. integriteitsvraagstukken

22. Raads- en collegeleden leggen bij twijfel over de eigen handelwijze t.a.v. één van de voorgaande onderwerpen hun vragen voor aan de eigen fractie, de griffier resp. gemeentesecretaris en/of de burgemeester
23. Raads- en collegeleden leggen bij twijfel over de handelwijze van een ander t.a.v. één van de voorgaande onderwerpen hun vragen eerst voor aan de betrokkene, en als dat niet tot een oplossing leidt vervolgens aan de griffier resp. gemeentesecretaris en/of de burgemeester
24. Raads- en collegeleden betrekken eventuele twijfels bij de integriteit van anderen niet onverhoeds in het publieke debat en gaan hier niet mee naar de media.

m.b.t. taalgebruik

25. Raads- en collegeleden onthouden zich in hun vergaderingen van kwetsend, beledigend of anderszins onbetamelijk taalgebruik.

m.b.t. onderlinge verhoudingen

26. Raads- en collegeleden zetten zich in voor goede persoonlijke verhoudingen; ze hanteren een omgangsstijl van 'hard op de inhoud, zacht op de relatie'.
27. Raads- en collegeleden spreken respectvol met en over elkaar, zowel binnen als buiten de politieke arena.

m.b.t. ambtenaren

28. Raads- en collegeleden spreken in het openbaar niet diskwalificerend over medewerkers van de gemeente, en gaan ook anderszins respectvol met hen om.

m.b.t. de samenleving

29. Raads- en collegeleden stellen zich dienstbaar op ten opzichte van de gemeentelijke samenleving en hanteren een open en onbevangen politieke stijl, met oog voor en aansluiting bij gedachten en initiatieven vanuit de stad.

Bijlage: Tekst van de wettelijke bepalingen

Inhoud

1. Incompatibiliteiten (14)

- 1.1. De raad
- 1.2. Het college
- 1.3. De burgemeester

2. Verboden handelingen (16)

- 2.1. De raad
- 2.2. Het college
- 2.3. De burgemeester

3. Deelname aan stemming (17)

- 3.1. De raad
- 3.2. Het college

4. Beïnvloeding van besluitvorming (18)

- 4.1. Algemeen

5. Andere functies (19)

- 5.1. De raad
- 5.2. Het college
- 5.3. De burgemeester

6. Openbaarheid van bestuur (20)

- 6.1. Algemeen
- 6.2. De raad
- 6.3. Het college

7. Verantwoordings- en inlichtingenplicht (21)

- 7.1. Het college
- 7.2. De burgemeester

8. Geheimhouding (22)

- 8.1. Algemeen
- 8.2. De raad
- 8.3. Het college

9. De eed en belofte (24)

- 9.1. De raad
- 9.2. Het college
- 9.3. De burgemeester

10. Geldelijke voorzieningen resp. bezoldiging (25)

- 10.1. De raad
- 10.2. Het college
- 10.3. De burgemeester

1. Incompatibiliteiten

1.1. De raad

Artikel 13 GW

1. Een lid van de raad is niet tevens:
 - a. minister;
 - b. staatssecretaris;
 - c. lid van de Raad van State;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. Nationale ombudsman;
 - f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
 - g. commissaris van de Koning;
 - h. gedeputeerde;
 - i. secretaris van de provincie;
 - j. griffier van de provincie;
 - k. burgemeester;
 - l. wethouder;
 - m. lid van de rekenkamer;
 - n. ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in artikel 81p, eerste lid;
 - o. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt.
2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder l, kan een lid van de raad tevens wethouder zijn van de gemeente waar hij lid van de raad is gedurende het tijdvak dat:
 - a. aanvangt op de dag van de stemming voor de verkiezing van de leden van de raad en eindigt op het tijdstip waarop de wethouders ingevolge artikel 42, eerste lid, aftreden, of
 - b. aanvangt op het tijdstip van zijn benoeming tot wethouder en eindigt op het tijdstip waarop de goedkeuring van de geloofsbrief van zijn opvolger als lid van de raad onherroepelijk is geworden of waarop het centraal stembureau heeft beslist dat geen opvolger kan worden benoemd. Hij wordt geacht ontslag te nemen als lid van de raad met ingang van het tijdstip waarop hij zijn benoeming tot wethouder aanvaardt. Artikel X 6 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder o, kan een lid van de raad tevens zijn:
 - a. ambtenaar van de burgerlijke stand;
 - b. vrijwilliger of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht;
 - c. ambtenaar werkzaam voor een school voor openbaar onderwijs.

1.2. Het college

Artikel 36b GW

1. Een wethouder is niet tevens:
 - a. minister;
 - b. staatssecretaris;
 - c. lid van de Raad van State;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. Nationale ombudsman;
 - f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
 - g. commissaris van de Koning;
 - h. gedeputeerde;
 - i. secretaris van de provincie;
 - j. griffier van de provincie;
 - k. lid van de rekenkamer van de provincie waarin de gemeente waar hij wethouder is, is gelegen;
 - l. lid van de raad van een gemeente;
 - m. burgemeester;
 - n. lid van de rekenkamer;
 - o. ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in artikel 81p, eerste lid;
 - p. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;
 - q. ambtenaar, door of vanwege het Rijk of de provincie aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de gemeente;

- r. functionaris die krachtens de wet of een algemene maatregel van bestuur het gemeentebestuur van advies dient.
2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder l, kan een wethouder tevens lid zijn van de raad van de gemeente waar hij wethouder is gedurende het tijdvak dat:
- a. aanvangt op de dag van de stemming voor de verkiezing van de leden van de raad en eindigt op het tijdstip waarop de wethouders ingevolge artikel 42, eerste lid, aftreden, of
 - b. aanvangt op het tijdstip van zijn benoeming tot wethouder en eindigt op het tijdstip waarop de goedkeuring van de geloofsbrief van zijn opvolger als lid van de raad onherroepelijk is geworden of waarop het centraal stembureau heeft beslist dat geen opvolger kan worden benoemd. Hij wordt geacht ontslag te nemen als lid van de raad met ingang van het tijdstip waarop hij zijn benoeming tot wethouder aanvaardt. Artikel X 6 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder p, kan een wethouder tevens zijn:
- a. ambtenaar van de burgerlijke stand;
 - b. vrijwilliger of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht;
 - c. ambtenaar werkzaam voor een school voor openbaar onderwijs.

1.3. De burgemeester

Artikel 68 GW

1. De burgemeester is niet tevens:
- a. minister;
 - b. staatssecretaris;
 - c. lid van de Raad van State;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. Nationale ombudsman;
 - f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
 - g. commissaris van de Koning;
 - h. gedeputeerde;
 - i. secretaris van de provincie;
 - j. griffier van de provincie;
 - k. lid van de rekenkamer van de provincie waarin de gemeente waar hij burgemeester is, is gelegen;
 - l. lid van een raad;
 - m. wethouder;
 - n. lid van de rekenkamer;
 - o. ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in artikel 81p, eerste lid;
 - p. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;
 - q. ambtenaar, door of vanwege het Rijk of de provincie aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de gemeente;
 - r. functionaris die krachtens de wet of een algemene maatregel van bestuur het gemeentebestuur van advies dient.
2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder p, kan een burgemeester tevens ambtenaar van de burgerlijke stand zijn.

2. Verboden handelingen

2.1. De raad

Artikel 15 GW

1. Een lid van de raad mag niet:
 - a. als advocaat of adviseur in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de gemeente of het gemeentebestuur dan wel ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur;
 - b. als gemachtigde in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur;
 - c. als vertegenwoordiger of adviseur werkzaam zijn ten behoeve van derden tot het met de gemeente aangaan van:
 - 1e. overeenkomsten als bedoeld in onderdeel d;
 - 2e. overeenkomsten tot het leveren van onroerende zaken aan de gemeente;
 - d. rechtstreeks of middellijk een overeenkomst aangaan betreffende:
 - 1e. het aannemen van werk ten behoeve van de gemeente;
 - 2e. het buiten dienstbetrekking tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de gemeente;
 - 3e. het leveren van roerende zaken anders dan om niet aan de gemeente;
 - 4e. het verhuren van roerende zaken aan de gemeente;
 - 5e. het verwerven van betwiste vorderingen ten laste van de gemeente;
 - 6e. het van de gemeente onderhands verwerven van onroerende zaken of beperkte rechten waaraan deze zijn onderworpen;
 - 7e. het onderhands huren of pachten van de gemeente.
2. Van het eerste lid, aanhef en onder *d*, kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen.
3. De raad stelt voor zijn leden een gedragscode vast.

2.2. Het college

Artikel 41c GW

1. Artikel 15, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op de wethouders.
2. De raad stelt voor de wethouders een gedragscode vast.

2.3. De burgemeester

Artikel 69 GW

1. Artikel 15, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op de burgemeester met dien verstande dat de ontheffing, bedoeld in het tweede lid van dat artikel, wordt verleend door de commissaris van de Koning.
2. De raad stelt voor de burgemeester een gedragscode vast.

3. Deelname aan stemming

3.1. De raad

Artikel 28 GW

1. Een lid van de raad neemt niet deel aan de stemming over:
 - a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
 - b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort.
2. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het deelnemen aan de stemming verstaan het inleveren van een stembriefje.
3. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.
4. Het eerste lid is niet van toepassing bij het besluit betreffende de toelating van de na periodieke verkiezing benoemde leden.

3.2. Het college

Artikel 58 GW

De artikelen 28, eerste tot en met derde lid, 29 en 30 zijn ten aanzien van de vergaderingen van het college van overeenkomstige toepassing.

4. Beïnvloeding van besluitvorming

4.1. Algemeen

Artikel 2:4 AWB

1. Het bestuursorgaan vervult zijn taak zonder vooringenomenheid.
2. Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden.

5. Andere functies

5.1. De raad

Artikel 12 GW

1. De leden van de raad maken openbaar welke andere functies dan het lidmaatschap van de raad zij vervullen.
2. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging van een opgave van de in het eerste lid bedoelde functies op het gemeentehuis.

5.2. Het college

Artikel 41b GW

1. Een wethouder vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn wethouderschap.
2. Een wethouder meldt zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie aan de raad.
3. Een wethouder maakt zijn nevenfuncties openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis.
4. Een wethouder die zijn ambt niet in deeltijd vervult, maakt tevens de inkomsten uit nevenfuncties openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis uiterlijk op 1 april na het kalenderjaar waarin de inkomsten zijn genoten.
5. Onder inkomsten wordt verstaan: loon in de zin van artikel 9 van de Wet op de loonbelasting 1964, verminderd met de eindheffingsbestanddelen bedoeld in artikel 31 van die wet.

5.3. De burgemeester

Artikel 67 GW

1. De burgemeester vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op de goede vervulling van zijn burgemeestersambt of op de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.
2. De burgemeester meldt zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie, anders dan uit hoofde van zijn burgemeestersambt, aan de raad.
3. De burgemeester maakt nevenfuncties, anders dan uit hoofde van zijn burgemeestersambt, en de inkomsten uit die functies openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis uiterlijk op 1 april na het kalenderjaar waarin de inkomsten zijn genoten.
4. Onder inkomsten wordt verstaan: loon in de zin van artikel 9 van de Wet op de loonbelasting 1964, verminderd met de eindheffingsbestanddelen bedoeld in artikel 31 van die wet.

6. Openbaarheid van bestuur

6.1. Algemeen

Artikel 2 WOB

1. Een bestuursorgaan verstrekt bij de uitvoering van zijn taak, onverminderd het elders bij wet bepaalde, informatie overeenkomstig deze wet en gaat daarbij uit van het algemeen belang van openbaarheid van informatie.
2. Het bestuursorgaan draagt er zo veel mogelijk zorg voor dat de informatie die het overeenkomstig deze wet verstrekt, actueel, nauwkeurig en vergelijkbaar is

Artikel 8 WOB

1. Het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat, verschaft uit eigen beweging informatie over het beleid, de voorbereiding en de uitvoering daaronder begrepen, zodra dat in het belang is van een goede en democratische bestuursvoering.
2. Het bestuursorgaan draagt er zorg voor dat de informatie wordt verschaft in begrijpelijke vorm, op zodanige wijze, dat belanghebbende en belangstellende burgers zoveel mogelijk worden bereikt en op zodanige tijdstippen, dat deze hun inzichten tijdig ter kennis van het bestuursorgaan kunnen brengen.

Artikel 9 WOB

1. Het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat draagt zorg voor het openbaar maken, zo nodig en mogelijk met toelichting, van door niet-ambtelijke adviescommissies aan het orgaan uitgebrachte adviezen met het oog op het te vormen beleid, tezamen met de door het orgaan aan de commissies voorgelegde adviesaanvragen en voorstellen.
2. Uiterlijk binnen vier weken nadat de adviezen zijn ontvangen heeft openbaarmaking plaats en wordt daarvan mededeling gedaan in de *Staatscourant* of een andere vanwege de overheid algemeen verkrijgbaar gestelde periodiek. Van een gehele of gedeeltelijke niet-openbaarmaking wordt op gelijke wijze mededeling gedaan.
3. De in het eerste lid bedoelde stukken kunnen worden openbaar gemaakt door deze:
 - a. op te nemen in een algemeen verkrijgbare uitgave,
 - b. afzonderlijk uit te geven en algemeen verkrijgbaar te stellen, of
 - c. ter inzage te leggen, in kopie te verstrekken of uit te lenen

6.2. Raad

Artikel 23 GW

1. De vergadering van de raad wordt in het openbaar gehouden.
2. De deuren worden gesloten, wanneer ten minste een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.
3. De raad beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
4. Van een vergadering met gesloten deuren wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad anders beslist.
5. De raad maakt de besluitenlijst van zijn vergaderingen op de in de gemeente gebruikelijke wijze openbaar. De raad laat de openbaarmaking achterwege voor zover het aangelegenheden betreft ten aanzien waarvan op grond van artikel 25 geheimhouding is opgelegd of ten aanzien waarvan openbaarmaking in strijd is met het openbaar belang

Artikel 24 GW

In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over:

- a. de toelating van nieuw benoemde leden;
- b. de vaststelling en wijziging van de begroting en de vaststelling van de jaarrekening;
- c. de invoering, wijziging en afschaffing van gemeentelijke belastingen, en
- d. de benoeming en het ontslag van wethouders.

6.3. College

Artikel 54 GW

1. De vergaderingen van het college worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het college niet anders heeft bepaald.
2. Het reglement van orde voor de vergaderingen kan regels geven omtrent de openbaarheid van de vergaderingen van het college

7. Verantwoordings- en inlichtingenplicht

7.1. Het college

Artikel 169 GW

1. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.
2. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
4. Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
5. Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder f, geen uitstel kan lijden, geven zij in afwijking van het vierde lid de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.

7.2. De burgemeester

Artikel 180 GW

1. De burgemeester is aan de raad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.
2. Hij geeft de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Hij geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

8. Geheimhouding

8.1. Algemeen

Artikel 2:5 AWB

1. Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
2. Het eerste lid is mede van toepassing op instellingen en daartoe behorende of daarvoor werkzame personen die door een bestuursorgaan worden betrokken bij de uitvoering van zijn taak, en op instellingen en daartoe behorende of daarvoor werkzame personen die een bij of krachtens de wet toegekende taak uitoefenen.

Artikel 272 WvS

1. Hij die enig geheim waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel van vroeger ambt of beroep verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.
2. Indien dit misdrijf tegen een bepaald persoon gepleegd is, wordt het slechts vervolgd op diens klacht

Artikel 10 WOB

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu

8.2. De raad

Artikel 25 GW

1. De raad kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de raad worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de raad haar opheft.

2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door het college, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van de stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.

3. De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan de raad overgelegde stukken vervalt, indien de oplegging niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering die blijkt de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, wordt bekrachtigd.

4. De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan leden van de raad overgelegde stukken wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel, indien het stuk waaromtrent geheimhouding is opgelegd aan de raad is voorgelegd, totdat de raad haar opheft. De raad kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die blijkt de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht.

8.3. Het college

Artikel 55 GW

1. Het college kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan het college worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat het college haar opheft.

2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de burgemeester of een commissie, ten aanzien van de stukken die zij aan het college overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt. De geheimhouding wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel de raad haar opheft.

3. Indien het college zich ter zake van het behandelde waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot de raad heeft gericht, wordt de geheimhouding in acht genomen totdat de raad haar opheft.

9. De eed en belofte

9.1. De raad

Artikel 14 GW

1. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de leden van de raad in de vergadering, in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer (verklaar en belof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!"

(Dat verklaar en belof ik!")

9.2. Het college

Artikel 41a GW

1. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen leggen de wethouders, in de vergadering van de raad, in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

«Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer (verklaar en belof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!»

(«Dat verklaar en belof ik!»)

9.3. De burgemeester

Artikel 65 GW

1. Alvorens zijn ambt te aanvaarden, legt de burgemeester in handen van de commissaris van de Koning de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot burgemeester benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer (verklaar en belof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgemeester naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!"

(Dat verklaar en belof ik!")

10. Geldelijke voorzieningen resp. bezoldiging

10.1. De raad

Artikel 95 GW

1. De leden van de raad en de leden van de raad aan wie ingevolge artikel X 10 van de Kieswet ontslag is verleend wegens zwangerschap en bevalling of ziekte ontvangen een bij verordening van de raad vast te stellen vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten.
2. De raad kan bij verordening regels stellen over de tegemoetkoming in of vergoeding van bijzondere kosten en over andere financiële voorzieningen die verband houden met de vervulling van het lidmaatschap van de raad.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op een lid van de raad dat met inachtneming van artikel 13, tweede lid, tevens wethouder is.
4. De verordeningen, bedoeld in het eerste en tweede lid, worden vastgesteld overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels

Artikel 97 GW

Aan de leden van de raad (...) vindt vergoeding van reis- en verblijfkosten, gemaakt in verband met reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, slechts plaats overeenkomstig door de raad bij verordening vastgestelde regels.

Artikel 99 GW

1. Buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend, ontvangen de leden van de raad, van een door de raad, het college of de burgemeester ingestelde commissie als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente.
2. Voordelen ten laste van de gemeente, anders dan in de vorm van vergoedingen en tegemoetkoming, genieten zij slechts voor zover de raad dit bij verordening bepaalt. De verordening behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten

10.2. Het college

Artikel 44 GW

1. De wethouders genieten ten laste van de gemeente een bezoldiging, die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt geregeld.
2. Daarbij kunnen tevens regels worden gesteld betreffende tegemoetkoming in of vergoeding van bijzondere kosten en betreffende andere financiële voorzieningen die verband houden met de vervulling van het wethoudersambt.
3. Buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend genieten de wethouders als zodanig geen inkomsten, in welke vorm ook, ten laste van de gemeente.
4. De wethouders genieten geen vergoedingen, in welke vorm ook, voor werkzaamheden, verricht in nevenfuncties die zij vervullen uit hoofde van het wethoudersambt ongeacht of die vergoedingen ten laste van de gemeente komen of niet. Indien deze vergoedingen worden uitgekeerd, worden zij gestort in de gemeentekas.
5. Tot vergoedingen als bedoeld in het vierde lid, behoren inkomsten, onder welke benaming ook, uit nevenfuncties die de wethouder neerlegt bij beëindiging van het ambt.
6. Andere inkomsten dan die bedoeld in het vierde lid worden met de bezoldiging verrekend overeenkomstig artikel 3 van de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer.
7. Ten aanzien van de wethouders die hun ambt in deeltijd vervullen, vindt onverminderd het vierde lid geen verrekening plaats van de inkomsten, bedoeld in het zesde lid.
8. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze waarop de wethouder gegevens over de inkomsten, bedoeld in het zesde lid, verstrekt, en de gevolgen van het niet verstrekken van deze gegevens

10.3. De burgemeester

Artikel 66 GW

1. De burgemeester geniet ten laste van de gemeente een bezoldiging, die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt geregeld.
2. Daarbij kunnen tevens regels worden gesteld betreffende tegemoetkoming in of vergoeding van bijzondere kosten en betreffende andere financiële voorzieningen die verband houden met de vervulling van het burgemeestersambt.

3. Buiten hetgeen hem bij of krachtens de wet is toegekend, geniet de burgemeester als zodanig geen inkomsten, in welke vorm ook, ten laste van de gemeente.
4. De burgemeester geniet geen vergoedingen, in welke vorm ook, voor werkzaamheden, verricht in nevenfuncties welke hij vervult uit hoofde van het burgemeestersambt, ongeacht of die vergoedingen ten laste van de gemeente komen of niet. Indien deze vergoedingen worden uitgekeerd, worden zij gestort in de gemeentekas.
5. Tot vergoedingen als bedoeld in het vierde lid, behoren inkomsten, onder welke benaming ook, uit nevenfuncties die de burgemeester neerlegt bij beëindiging van het ambt.
6. Andere inkomsten dan die bedoeld in het vierde lid worden met de bezoldiging verrekend overeenkomstig artikel 3 van de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze waarop de burgemeester gegevens over de inkomsten, bedoeld in het zesde lid, verstrekt, en de gevolgen van het niet verstrekken van deze gegevens.